ΤΟ AIRBUS ΤΗΣ «ΛΟΥΦΤΧΑΝΣΑ»

άθόρυβος ίπτάμενος γίγας 253 θέσεων

σὲ καθημερινὲς πτήσεις μεταξὺ Ἑλλάδος-Γερμανίας

ΑΘΗΝΑΙ. Ἡ γερμανικὴ ἀεροπορικὴ ἑταιρία Λουφτχάνσα ἄρχισε ἀπὸ χθὲς καὶ κάθε μέρα δρομολόγια γιὰ Μόναχο καὶ Ντύσελντροφ μὲ τὸ πιὸ σύγχρονο εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς AIRBUS A 300.

Τὸ γεγονὸς εἶναι ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιατὶ μὲ τὸ νέο ἀεροσκάφος ποὺ διαθέτει 253 θέσεις, δηλαδὴ μεταφέρει 107 ἐπιβάτες περισσότερους ἀπὸ τὰ μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμενα στὴν γραμμὴ αὐτὴ τύπου Μπόϊνγκ 727, θὰ ἐξυπηρετηθῆ πολὺ καλύτερα ἡ συνεχῶς αὐξανομένη τουριστικὴ κίνησι πρὸς τὴν χώρα μας.

Ἀκόμη τὸ AIRBUS διαθέτει 24 πολυθρόνες πρώτης θέσεως ἐνῶ τὸ Μπόϊνγκ 727 μόνον 8. Ἔτσι περισσότεροι τουρίστες τῆς ὑψηλότερης οἰκονομικῆς στάθμης, ποὺ δὲν εἶναι συνηθισμένοι νὰ ταξιδεύουν σὲ οἰκονομικὴ θέσι, θὰ κάνουν τὶς διακοπές τους στὴν Ἑλλάδα ἀντὶ νὰ πᾶνε κάπου ἀλλοῦ.

Ἡ Λουφτχάνσα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καθημερινὴ γραμμὴ Ντύσσελντροφ — Μόναχο — Ἀθήνα — Μόναχο — Ντύσσελντροφ (ἀναχώρησι ἀπὸ Ἀθήνα 19.15 θερινὴ ὥρα), ἐντάσσει τὸ AIRBUS ἀπὸ τὶς 15 Ἀπριλίου καὶ σὲ μιὰ ἄλλη γραμμὴ 4 φορὲς τὴν ἑβδομάδα, Φρανκφούρτη — Ἀθήνα — Τζένοα — Ἀθήνα — Φρανκφούρτη. Μ' αὐτὴ τὴν γραμμὴ τὸ AIRBUS θὰ μεταφέρη περισσότερους τουρίστες στὴν Ἑλλάδα, ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν Γερμανία, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Σαουδικὴ Ἀραβία κι' ἔτσι θὰ μποροῦν νὰ διακινηθοῦν εὐκολώτερα Ἕλληνες καὶ Ἄραβες ἐπιχειρηματίες μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

Τὸ AIRBUS ἐκτὸς ἀπὸ τὴν αἴσθησι τοῦ Τζάμπο ποὺ προξενεῖ, ἐπιτρέπει στοὺς μὲν ἐπιβάτες νὰ περπατοῦν πιὸ ἐλεύθερα στοὺς δύο διαδρόμους ποὺ διαθέτει, στὶς δὲ ἀεροσυνοδοὺς καὶ τοὺς φροντιστὲς νὰ ἐξυπηρετοῦν πιὸ εὔκολα καὶ γρήγορα τοὺς ταξιδιῶτες.

Ἐπὶ πλέον τὸ AIRBUS — χάρη στοὺς τελειοποιημένους κινητῆρες τους — εἶναι ἕνας ἀθόρυβος γίγας (προκαλεῖ σχεδὸν 20 φορὲς λιγώτερο θόρυβο — γιὰ τὴν ἀκρίβεια 5,5%—ἀπὸ τὸ θόρυβο π.χ. ἑνὸς Μπόϊνγκ 707 τῆς πρώτης γενιᾶς), καταναλίσκει λιγώτερα καύσιμα καὶ τὸ κυριώτερο τὰ καίει καλύτερα, ἔτσι ποὺ ἐλαττώνει πάρα πολὺ τὴν μόλυνση τῆς ἀτμόσφαιρας, γεγονὸς σοβαρώτατο γιὰ τὸν ἤδη μολυσμένο ἀττικὸ οὐρανό.

Ἡ Λουφτχάνσα διαθέτει ἤδη 7 ἀεροσκάφη τοῦ τύπου αὐτοῦ, ποὺ πραγματοποιοῦν 320 ἀπογειώσεις τὴν ἑβδομάδα. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ πρόκειται νὰ τῆς παραδοθοῦν ἄλλα 4 καὶ ἔχει ὁπαιὸν γιὰ ἄλλα ἐννέα.

Υ.Γ. Στὴ φωτογραφία τὸ ἐσωτερικὸ τῆς τουριστικῆς θέσεως τοῦ AIRBUS

ΑΛΕΞ. ΑΤΤΙΚΟΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

Ο ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Τοῦ γεωπόνου κ. **ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΑΓΓΙΝΑ**

Μιὰ ἀπὸ τὶς σοβαρότερες ἀρρώστειες τῶν ἀμπελιῶν ποὺ θέλει προληπτικὴ καταπολέμηση, εἶναι ὁ πασίγνωστος περονόσπορος.

Ὅταν παρουσιασθεῖ σ' ἀμπέλια, σὲ σταφίδες ἢ κληματαριὲς καταστρέφει ὄχι μόνο τὰ φύλλα, τὰ βλαστάρια, τὰ λουλούδια καὶ τὰ σταφύλια, ἀλλὰ μερικὲς φορές, ἐὰν τὸ κακὸ προχωρήσει κινδυνεύουν νὰ ξεραθοῦν σύγκορμα οἱ φυτεῖες.

«Ὅλοι οἱ ἀμπελοκαλλιεργητές μας, ξέρουν πολὺ καλὰ τὴν ἀρρώστεια αὐτὴ τοῦ περονοσπόρου ποὺ αἰτία της εἶναι ἕνα καταστρεπτικὸ μανιτάρι, ποὺ βλαστάνει καὶ ζεῖ ἀπάνω στὸ σῶμα τοῦ ἀμπελιοῦ, γιὰ νὰ τοῦ ρουφᾶ ἔτσι βυζαίνοντας ἀπὸ αὐτὸ τοὺς χυμούς του, νὰ ἀδυνατίζη, νὰ τὸ κιτρινίζη, νὰ τὸ ξεραίνη καὶ ν' τὸ ἀφανίζη.

Ξέρουν ἐπίσης οἱ καλλιεργητὲς τῶν ἀμπελιῶν πὼς τὰ ραντίσματα γιὰ τὸ περονόσπορο, πρέπει ν' ἀρχίζουν πρὶν παρουσιασθῆ ἡ ἀρρώστεια, γιατὶ ἡ γιατρειά της εἶναι ἂν ὄχι ἀδύνατη, ἀλλὰ πολὺ δύσκολη σὰν τὰ ραντίσματα γίνουν μετὰ τὴν ἐμφάνιση τῆς ἀρρώστειας. Ἀκόμα ξέρουν οἱ ἀμπελουργοί μας πὼς τὸ ἀποτελεσματικώτερο φθηνότερο καὶ πρακτικότερο φάρμακο γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀμπελιῶν ἀπὸ τὶς καταστροφὲς ποὺ φέρνει σ' αὐτὰ ὁ περονόσπορος εἶναι ὁ χαλκός (ἡ γαλαζόπετρα) λιωμένη μέσα στὸ νερὸ σὲ ὡρισμένες ποσότητες κι' ἀναλογίες, κι' ἀνακατευμένη μὲ μιὰ ὡρισμένη ἐπίσης ποσότητα ἀπὸ ἀσβέστη.

Σήμερα ἡ ἐπιστήμη ἔχει ἀνακαλύψει τεχνικώτερους τρόπους, γιατρειᾶς τῶν ἀμπελιῶν ἀπὸ τὸ περονόσπορο μὰ ἡ ἀρχὴ καὶ τὰ φάρμακα ποὺ χρησιμοποιοῦνται, καὶ τώρα εἶναι σχεδὸν τὰ ἴδια μὲ ἐκεῖνα ποὺ ξέρουν οἱ ἀγρότες μας καὶ τὰ ἀναφέραμε προηγουμένως.

Ἐκεῖ ποὺ σφάλλουν οἱ ἀμπελοκαλλιεργητὲς στὴ καταπολέμηση τοῦ περονοσπόρου εἶναι ὅτι, δὲν κάνουν τὴ θεραπεία μὲ τέχνη, μέθοδο καὶ προσοχή. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ πολλὲς φορὲς συμβαίνει παρ' ὅ,τι γίνονται τὰ ραντίσματα, τὸ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ εἶναι σίγουρο καὶ ἱκανοποιητικὸ ἀφοῦ ὁ περονόσπορος κατορθώνει νὰ παρουσιάζεται καὶ νὰ κάνη τὶς καταστροφές του. Θὰ δώσουμε μιὰ σειρὰ ἀπὸ χρήσιμες, εὐκολοεφάρμοστες φθηνὲς καὶ πρακτικὲς συμβουλὲς γύρω ἀπὸ τὸ τρόπο τῆς προληπτικῆς γιατρειᾶς τοῦ περονοσπόρου τῶν ἀμπελιῶν.

Ὁ περονόσπορος ὅταν χτυπήση πολὺ τ' ἀμπέλια καὶ προχωρήσει ἡ ἀρρώστεια, μὲ κανένα φάρμακο δὲν γιατρεύεται.

Κανόνας λοιπὸν εἶναι νὰ κατορθώσουμε νὰ προλάβουμε τὴν ἀρρώστεια. Ἂν ὅμως γιὰ τὸν Α ἢ Β λόγο δὲν κατορθώσαμε νὰ ξεφύγουμε τὴ παρουσία τοῦ περονοσπόρου στὶς φυτειά μας, πρέπει μὲ κάθε προσπάθεια νὰ συνεχίσουμε τὸ κυνηγητό του μόλις παρουσιασθῆ καὶ πρὶν ἀκόμα κυριέψη τὰ κλήματα.

Τὸ πρῶτο ράντισμα ἢ τὸ σκόνισμα ποὺ γίνεται τώρα μὲ νεώτερα φάρμακα, πρέπει νὰ τὸ κάμουμε ὅταν τὰ βλαστάρια δὲν ἔχουν γίνει μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ μάκρος ἑνὸς δαχτύλου. Πρέπει νὰ κάμουμε τρία ραντίσματα σὲ διάστημα ἑνάμισυ μῆνα, ἀπὸ τὸ πρῶτο ράντισμα. Σὲ μέρη ξεριὰ ποὺ δὲν ἔχουν ὑγρασία κι' ὁμίχλες καὶ ὅταν τὰ ἀμπέλια εἶναι φυτευμένα ἀραιὰ καὶ ἀερίζονται, μποροῦμε νὰ παραλείψουμε τὸ τρίτο ράντισμα, ἀφοῦ πρῶτα ρωτήσουμε καὶ τοὺς γεωπόνους τῆς περιφερείας μας ἂν ὑπάρχουν στὴ περιοχή μας ὅπως λένε ἐστίες περονοσπόρου ἢ ὄχι, ὁπότε ἀνάλογα μὲ τότε θὰ μᾶς συστήσουν νὰ κάνουμε ἢ ὄχι τὸ τρίτο ράντισμα. Ὅταν ὁ καιρὸς καὶ τὰ χωράφια μας εἶναι ὑγρά, πρέπει τὰ ραντίσματα νὰ γίνουν περισσότερα καὶ σὲ μικρότερα διαστήματα τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὕστερα ἀπὸ κάθε βροχὴ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἐπαναλάβουμε τὸ ράντισμα ποὺ κάναμε τὶς τελευταῖες μέρες, γιατὶ τὸ φάρμακο θὰ τὸ ἔχουν ξεπλύνη τὰ νερὰ τῆς βροχῆς. Τὸ ράντισμα πρέπει νὰ γίνεται μὲ καλὸ ψεκαστῆρα ποὺ θὰ μπορῆ νὰ διώχνει ἀπὸ τὴ δαχτυλίθρα του τὸ φάρμακο πολὺ ἀραιό, σὲ σταγόνες ψιλῆς βροχῆς ποὺ θὰ δίνη τὴν ὄψη σκόνης ἢ ἄσπρου καπνοῦ. Τὸ φάρμακο πρέπει νὰ ἑτοιμάζεται μὲ προσοχὴ καὶ στὶς ἀναλογίες του, γιὰ τὸ κάθε ράντισμα. Στὰ πρῶτα ραντίσματα τὸ φάρμακο γίνεται ἀραιότερο μὲ λιγότερα δηλαδὴ ὑλικὰ χαλκοῦ, κι' ἀσβέστη, κι' ἀργότερα τὰ ἄλλα ραντίσματα μὲ πυκνότερες δόσεις ὑλικῶν. Πρέπει νὰ συνεχίζουμε τὰ ραντίσματα καὶ τὰ σκονίσματα μέχρι τὴν ὡρίμανση τῶν καρπῶν, ἂν βέβαια ὑπάρχουν ἀκόμα κίνδυνοι, πράγμα ποὺ θὰ μᾶς τὸ βεβαιώση ὁ γεωπόνος τῶν γεωργικῶν ἐφαρμογῶν τῆς περιφερείας μας. Καλύτερος τρόπος γιατρειᾶς τοῦ περονοσπόρου θεωρεῖται σήμερα καὶ εἶναι νὰ γίνεται μὲ ραντίσματα καὶ σκονίσματα ἀνακατωμένα. Τὰ σκονίσματα πρέπει νὰ γίνωνται στὴν ἀρχὴ καὶ μέχρι τὴν ἄνθιση καὶ στὸ τέλος ὅταν μεγαλώσουν τὰ σταφύλια. Γιὰ τὰ ραντίσματα στὸ ἐνδιάμεσο διάστημα, ρωτῆστε συμπληρωματικὰ καὶ γιὰ κάθε ἄλλη σχετικὴ ἀπορία σας τοὺς γεωπόνους.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Κ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ
Γεωπόνος

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τὰ δύο φύλα εἶναι ἴσα ἀλλ' ὄχι καὶ τὰ «ἴδια»

Ἐγκεφαλικὲς διαφορὲς καθορίζουν διαφορετικὰ ταλέντα

ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΣΟΠΕΔΩΣΗ

ΠΑΡΙΣΙ (Ἰδ. Ὑπηρ.). Ἕνα διεθνὲς ἐπιστημονικὸ συνέδριο ἔγινε στὸ Παρίσι τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1976 καὶ μόλις σήμερα δίνονται στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας τὰ πεπραγμένα του. Τὸ συνέδριο αὐτό, στὸ ὁποῖο πῆραν μέρος ἐπιστήμονες πολλῶν κλάδων τῆς βιολογίας, τῆς ἱστορίας, τῆς κοινωνιολογίας, συνῆλθε κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, μὲ ἄκρα μυστικότητα.

Πολλοὶ καθηγητὲς ἀμερικανικῶν πανεπιστημίων, ἀρνήθηκαν νὰ πάρουν μέρος, ἀπὸ φόβο μήπως μαθευτεῖ ἡ συμμετοχή τους καὶ πολλοὶ ἀπὸ ὅσους πῆραν μέρος, δέχτηκαν μόνο καὶ μόνο γιατὶ τὸ συνέδριο συνῆλθε στὸ Παρίσι, μακρυὰ ἀπὸ τὶς Ἀμερικανίδες φεμινίστριες, καὶ ἔτσι δὲν κινδύνευαν ἄμεσα νὰ δεχτοῦν τὰ πυρὰ τῶν ἐξαγριωμένων μαχητικῶν γυναικῶν τοῦ ἀμερικανικοῦ κινήματος γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς γυναίκας. Ὅλη αὐτὴ ἡ μυστικότητα ὀφειλόταν στὸ ἰδιαίτερα λεπτὸ καὶ ἐπικίνδυνο θέμα τοῦ συνεδρίου: ἂν ὑπάρχει μιὰ «γυναικεία φύση» διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν «ἀνδρικὴ φύση», ἦταν τὸ ἐπικίνδυνο θέμα, ποὺ ἐπέβαλε τόσα μέτρα.... προστασίας τῶν συνέδρων.

Τὸ θέμα εἶναι πολὺ παλιό, βεβαίως. Ἄλλοτε ἡ κοινωνία τὸ εἶχε λύσει μὲ μιὰ μονοκονδυλιά: ὁ ἄνδρας εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του ἀνώτερο ὄν, καὶ ἡ γυναίκα εἶναι ἀπὸ τὴ φύση της κατώτερο ὄν. Ὁ Ἀριστοτέλης, μεγάλος σοφὸς καὶ πνεῦμα ἀνοιχτὸ καὶ πλατύ, δὲν δίστασε νὰ διακηρύξει πὼς ὁ ἄνδρας εἶναι φτιαγμένος γιὰ νὰ ἄρχει καὶ ἡ γυναίκα εἶναι φτιαγμένη γιὰ νὰ ἄρχεται.

Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη, ποὺ ἔφερνε κυριάρχησε σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες καὶ τὴ σφραγίδα τόσων σοφῶν, τῆς ἀνδροκρατούμενης κοινωνίας. Τὸ οἰκογενειακὸ δίκαιο ἦταν ρυθμισμένο σύμφωνα μ' αὐτήν, καὶ ὡς τὸν 19ο αἰῶνα, κανεὶς δὲν τὴν ἀμφισβητοῦσε. Ὁ Ναπολέων, μὲ τὴν νομοθεσία του τῆς ἔδωσε νέα λάμψη καὶ τὴν ἔκανε νὰ περάσει θριαμβευτικὰ στὸν εἰκοστὸ αἰώνα. Μὰ ἐδῶ ἦταν καὶ τὸ τέρμα της: Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη ἀλλάζουν, οἱ νομοθεσίες τῶν σύγχρονων κρατῶν, ἐξισώνοντας τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναίκα σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Στὴν παραγωγή, ὅπου ἐπιβάλλεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης ἀμοιβῆς γιὰ ἴση ἐργασία. Στὴν πολιτική, ὅπου ἡ γυναίκα ἔχει πιὰ ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι Στὴν οἰκογένεια, ὅπου ὁ ἄνδρας δὲν εἶναι πιὰ «κορυφή», δὲν παίρνει μόνος του τὶς ἀποφάσεις, δὲν ἐπιβάλλει τὸ ὄνομά του στὴ γυναίκα — ἀλλὰ καὶ ὅπου ἡ γυναίκα συμμερίζεται ὅλα τὰ βάρη καὶ ὑποχρεώνεται σὲ περίπτωση διαζυγίου νὰ δώσει διατροφὴ στὸν τέως σύζυγο, ἂν ἐκεῖνος εἶναι ὁ οἰκονομικὰ ἀσθενέστερος.

Αὐτὴ ἡ ριζικὴ ἀλλαγὴ τῆς νομοθεσίας, ποὺ προϋποθέτει τὴν ἀναγνώριση τῆς ἰσότητας τῶν δύο φύλων σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς σημαίνει μήπως καὶ ἀναγνώριση τῆς «ὁμοιότητας» τῶν δύο φύλων. Ὅταν λέμε ὅτι τὰ δύο φύλα εἶναι ἴσα ἐννοοῦμε ὅτι τὰ δύο φύλα εἶναι καὶ «ἴδια» ὅτι δὲν ὑπάρχει μιὰ διαφορετικὴ γυναικεία φύση καὶ μιὰ ἀνδρικὴ φύση; Τὸ ἐρώτημα εἶναι καφτὸ τόσο ποὺ νὰ μὴν τολμάει κανεὶς νὰ τὸ ἀγγίξει γιὰ νὰ μὴ ζεματιστεῖ. Στὴν πάλη γιὰ νὰ ἐπιβληθεῖ ἡ ἰσότητα τῆς γυναίκας μὲ τὸν ἄνδρα μπῆκε καὶ ρίζωσε τόσο βαθιὰ ἡ πεποίθηση πὼς δὲν ὑπάρχουν διαφορετικὲς φύσεις, διαφορετικοὶ χαρακτῆρες, διαφορετικὲς ἱκανότητες στὰ δύο φύλα ὥστε ὁποιος τολμοῦσε νὰ ὑποστηρίξει κάτι τέτοιο θὰ χαρακτηριζόταν ἀντιδραστικός, ὀπισθοδρομικὸς ὀπαδὸς τῶν διακρίσεων καὶ χίλια ἄλλα.

Ἡ Σιμὸν ντὲ Μπωβουάρ, θεωρητικὸς τῶν προβλημάτων τοῦ «δεύτερου φύλου» ἔγραφε, πὼς «ἡ γυναίκα δὲν γεννιέται, γίνεται». Μ' αὐτὸ ἤθελε νὰ πεῖ πὼς ἡ ἀγωγὴ ποὺ παίρνει τὸ παιδὶ στὸ σπίτι, στὸ σχολεῖο, ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ζωῆς του, καθορίζει καὶ τὴ στάση του ἀπέναντι στὸ φύλο του: τὸ κορίτσι μαθαίνει πὼς προορισμός του ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι νὰ κρατάει τὸ σπίτι, νὰ γεννάει τὰ παιδιὰ καὶ νὰ τὰ μεγαλώνει. Προορισμὸς τοῦ ἄνδρα εἶναι ὅλα τὰ ἄλλα: ἡ κοινωνική, ἡ οἰκονομική, ἡ πολιτική, ἡ δημιουργικὴ δραστηριότητα. Καὶ, βεβαίως, ὁ πόλεμος.

Τὸ παιχνίδι τοῦ κοριτσιοῦ εἶναι ἡ κούκλα, τὸ παιχνίδι τοῦ ἀγοριοῦ εἶναι τὸ ὁπαθί, τὸ τουφέκάκι, τὸ πιστολάκι καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ὅπλα, ἀνάλογα μὲ τὴν τεχνολογία κάθε ἐποχῆς. Μὲ τὴν ἔννοια αὐτή, ἡ γυναίκα πραγματικὰ «γίνεται» καὶ «δὲ γεννιέται» ὅπως τὸ θέλει ἡ Σιμὸν ντὲ Μπωβουάρ.

Ἀλλὰ σ' αὐτὸ τὸν ἀφορισμὸ δὲν περιέχεται ἡ ἀντίληψη κάποιας βασικῆς ὁμοιότητας, κάποιας ἐλλείψεως διαφορῶν στὴν ψυχοσύνθεση, στὰ «ταλέντα» τῶν δύο φύλων; Ἕνας ἄλλος σοφὸς τῆς ἀρχαιότητας, ὁ διαλεκτικὸς Ἡράκλειτος, εἶχε πεῖ πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ἁρμονία μουσικὴ χωρὶς τοὺς ὀξεῖς καὶ τοὺς βαρεῖς τόνους, οὔτε καὶ μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ζωὴ δίχως τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκό, ποὺ εἶναι ἀντίθετα. Αὐτὴ τὴν ἀντιθετικὴ φύση τῶν δύο φύλων, χάρη στὴν ὁποία ὑπάρχει ἡ ζωή, ἐμεῖς θὰ τὴν ἀρνηθοῦμε;

Αὐτὸ περίπου τὸ ἐρώτημα τολμησε νὰ θέσει στὸν ἑαυτό της μιὰ γυναίκα, ἡ κοινωνιολόγος Ἐβελὺν Συλερό. Δὲν ξεκινοῦσε ἀπὸ τὸν Ἡράκλειτο, ἀλλὰ ἀπὸ συγκεκριμένες παρατηρήσεις ποὺ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ κάνει στὴ δουλειά της. Παρατήρησε ἡ κοινωνιολόγος Συλερὸ ὅτι στὶς βιομηχανίες κατασκευῆς μηχανῶν οἱ ἐργαζόμενες ἀνήκουν συνήθως στὸ λιγότερο εἰδικευμένο προσωπικό. Ἀντίθετα, στὴ χημικὴ βιομηχανία οἱ γυναῖκες κατὰ μέσον ὅρο κατέχουν θέσεις ποὺ ἀπαιτοῦν μεγαλύτερη εἰδίκευση. Τί ἀκριβῶς συνέβαινε; Ἡ Ἐβελὺν Συλερό, κοινωνιολόγος ἀλλὰ καὶ γυναίκα, πίστεψε στὴν ἀρχὴ πὼς βρισκόταν μπροστὰ στὸ κλασικὸ φαινόμενο τῆς «ὑποτιμήσεως» τῆς γυναίκας, πὼς ἡ κατώτερη θέση ποὺ εἶχε στὴ βιομηχανία μηχανοκατασκευῶν ὀφειλόταν στὴν ἀγωγή της, στὶς διακρίσεις καὶ ὅλα τὰ γνωστά.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΩΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Ἀλλὰ ἕνα ἀκόμη πιὸ παράξενο φαινόμενο τράβηξε τὴν προσοχὴ τῆς ἐρευνητικῆς κοινωνιολόγου: στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση, ὅπου ἡ ἐξίσωση τῶν δύο φύλων ἔχει πολὺ προχωρήσει καὶ ὅπου δὲν τίθεται θέμα διαφορετικῆς ἀγωγῆς, σημειώνονται μεγάλες διαφορὲς στὴν ἀπασχόληση ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Στὴν ὡρολογοποιία, ἐπὶ παραδείγματι, δηλαδὴ σὲ ἕνα βιομηχανικὸ κλάδο ποὺ δὲν ἀπαιτεῖ μυϊκὴ δύναμη ἀλλὰ λεπτὴ καὶ προσεκτικὴ ἐργασία, οἱ γυναῖκες ἀπέδιδαν πολὺ καλὰ στὸν τομέα τῆς συναρμολογήσεως, ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσή τους γινόταν ἀρνητικὴ στὸν τομέα τῶν ἐπισκευῶν.

Ἔτσι, τὸ κράτος ὑποχρεώθηκε νὰ διαφοροποιήσει τὴν ἐκπαίδευση στὸν τομέα τῆς ὡρολογοποιίας: στὶς σχολὲς συναρμολογήσεως τῶν ἐξαρτημάτων φοιτοῦν ἀποκλειστικὰ κορίτσια, ἐνῶ στὶς σχολὲς ἐπισκευῶν φοιτοῦν μόνο ἄγόρια.

Ἀνεξήγητο τὸ φαινόμενο, ποὺ δὲν μποροῦσε ὡστόσο νὰ ἀποδοθεῖ σὲ πολιτικὴ διακρίσεων φύλου. Ἡ Ἐβελὺν Συλερὸ ἀποφάσισε νὰ τὸ ἐρευνήσει βαθύτερα. Συμβουλεύθηκε τὰ ἀποτελέσματα τῶν τέστ στὰ ὁποῖα ὑποβάλονται οἱ εἰσαγόμενοι στὶς σχολὲς αὐτοῦ τοῦ κλάδου. Καὶ διαπίστωσε πὼς οἱ γυναῖκες ἔδειχναν μεγάλη ἀδυναμία στὴν ἀντίληψη τοῦ χώρου: ἂν ἔχουν μιὰ δυοδιάστατη εἰκόνα ἑνὸς ἀντικειμένου, δὲν μποροῦν νὰ προχωρήσουν στὴ σύλληψη τῆς εἰκόνας ποὺ θὰ παρουσιάζει τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ στὶς τρεῖς διαστάσεις του.

Τὸ φεμινιστικὸ κίνημα μπορεῖ νὰ ὑποστηρίζει πὼς δὲν ὑπάρχουν διαφορὲς ἱκανοτήτων, ἢ τὰλέντων, ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα. Ἡ ἐπιστήμη ἔχει ἄλλη μεθοδολογία; δὲν ὑποτάσσεται σὲ ἀφορισμούς, ἐρευνᾶ, συγκεντρώνει γεγονότα καὶ ἀναζητᾶ ἀποδείξεις. Στὴ συγκεκριμένη περίπτωση τὰ γεγονότα ἔλεγαν πὼς κάποιες διαφορὲς ὑπάρχουν. Παραμερίζοντας τὶς φεμινιστικὲς προκαταλήψεις της ἡ Ἐβελὺν Συλερὸ ἀπευθύνθηκε στὸν Ζὰκ Μονό, τὸν κάτοχο τοῦ Νόμπελ ἰατρικῆς, ποὺ τόσο πρόωρα χάθηκε. Ὁ Μονὸ τὴν ἐνθάρρυνε νὰ συνεχίσει τὴν ἔρευνα πάνω σ' αὐτὸ τὸ τόσο φλέγον θέμα, ἀλλὰ ἦταν φανερὸ πὼς χρειαζόταν ἕνα διεθνὲς σῶμα ἐπιστημόνων γιὰ νὰ μπορέσει νὰ τεθεῖ σὲ διεπιστημονικὴ βάση ἡ ἔρευνα καὶ γιὰ νὰ συγκεντρωθεῖ ὅλο τὸ ὑλικὸ ποὺ βρισκόταν συγκεντρωμένο στὰ διάφορα ἐργαστήρια καὶ ἐρευνητικὰ κέντρα. Ἔτσι ἔκεκίνησε ἡ ὀργάνωση τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ συνεδρίου ἀπὸ τὸ κέντρο Ρουαγιωμὸν γιὰ μιὰ ἐπιστήμη τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ἄρχισαν οἱ ἐργασίες αὐτοῦ τοῦ τόσο ἐνδιαφέροντος συνεδρίου, ὁ Μονὸ δὲ ζοῦσε πιά.

Τὰ πρακτικὰ τοῦ συνεδρίου τοῦ κέντρου Ρουαγιωμὸν κυκλοφόρησαν μόλις αὐτὸ τὸ μῆνα στὴ Γαλλία, σὲ ἕνα τόμο μὲ τὸν τίτλο «Ἡ γυναικεία πραγματικότητα». Δύο γυναῖκες παρουσιάζουν τὸν τόμο: ἡ κοινωνιολόγος Ἐβελὺν Συλερὸ καὶ ἡ βιολόγος Ὀντὲτ Τιμπώ. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, ποὺ βρίσκεται συγκεντρωμένο σὲ ἕνα τόμο τόσο πολὺ ἐπιστημονικὸ ὑλικὸ γιὰ ἕνα θέμα, ποὺ ὡς τώρα συζητιόταν μὲ πάθος, ἀλλὰ ἐρήμην τῆς ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως, χωρὶς ἐπιστημονικὰ δεδομένα.

Τὰ πορίσματα τοῦ συνεδρίου δικαιώνουν. τὸν Ἡράκλειτο. Πραγματικά, ἡ γυναικεία καὶ ἡ ἀνδρικὴ φύση εἶναι ὄχι μόνο διαφορετικὲς ἀλλὰ καὶ ἀντίθετες χωρὶς γι' αὐτὸ καὶ νὰ ἀξιολογοῦνται ἱεραρχικὰ σὲ «ἀνώτερη» καὶ «κατώτερη». Οἱ διαφορὲς διαμορφώθηκαν μέσα σὲ μιὰ βιολογικὴ ἐξέλιξη ἑκατομμυρίων χρόνων.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ καὶ στοὺς μὴ εἰδικοὺς τὸ φύλο διαμορφώνεται πλήρως μετὰ τὴν γέννηση καὶ ἀφοροῦν τὴν ἀνάπτυξη τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ φύλου καὶ τὴν ὁρμονικὴ λειτουργία. Τὸ νὰ ἰσχυρίζεται κανεὶς πὼς αὐτὲς οἱ διαφορὲς δὲν καθορίζουν καὶ ἄλλες «ἀνομοιότητες» στὰ δύο φύλα θὰ ἦταν παράλογο.

Τὸ πρόβλημα, ὡστόσο, δὲν τελειώνει ἐδῶ. Προεκτείνεται ἀπὸ ἂν καὶ κατὰ πόσο ὁ τρόπος ζωῆς καὶ οἱ ἀντιλήψεις μιᾶς κοινωνίας ἐπιδροῦν σ' αὐτὲς τὶς φυτικὲς διαφορὲς τῶν φύλων, ἂν τὶς τροποποιοῦν, ἂν, μὲ λίγα λόγια ἡ γυναικεία καὶ ἡ ἀνδρικὴ φύση ὑπόκεινται σὲ μεταβολές, ποὺ καθορίζονται ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ζοῦν καὶ μετέχουν στὴν παραγωγή.

Ὅλοι γνωρίζουν, ὅτι οἱ βιολογικὲς ἀλλαγὲς προχωροῦν μὲ βῆμα πολὺ πιὸ βραδὺ ἀπὸ τὶς κοινωνικὲς ἀλλαγές, οἱ ὁποῖες, ἀντίθετα, ἐπιταχύνονται σὲ ρυθμὸ ἰλιγγιώδη. Τὸ τί θὰ γίνει κανένας δὲ μπορεῖ νὰ τὸ προβλέψει. Ἀλλὰ μία βάσιμη ὑπόθεση χωράει: Ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ παρέμβει γιὰ νὰ ἐπιταχύνει τὶς ἀλλαγὲς ποὺ ἡ κοινωνία ἄρχισε νὰ ἀπαιτεῖ. Ἤδη ἡ ἐπιστήμη δὲν βλέπει σὰν ἀπίθανη τὴν παρέμβαση γιὰ νὰ ἀπαλλάξει τὴ γυναίκα ἀπὸ τὸ μηνιαῖο κύκλο ποὺ τὴν ταλαιπωρεῖ χωρὶς λόγο, ἀφοῦ ἡ ἴδια ἡ ἐπιστήμη τῆς παρέχει τὰ μέσα νὰ ἐλέγχει τὸ χρόνο κατὰ τὸν ὁποῖο θὰ ἀποκτήσει παιδί. Ἀλλὰ μιὰ τέτοια παρέμβαση στὴ βιολογία τῆς γυναίκας δὲν θὰ ἐπιφέρει ἀλλαγὲς καὶ σ' ἐκεῖνες τὶς διαφορὲς ποὺ σήμερα παρατηροῦνται ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα;

Τὸ ἐρώτημα μένει ἀναπάντητο, τὸ βέβαιο εἶναι πὼς γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἀνθρώπινη πορεία μέσα στοὺς αἰῶνες, τὰ δύο φύλα χάνουν τοὺς κοινωνικοὺς καταμερισμοὺς τῶν ἔργων τους καὶ «ἰσοπεδώνονται».

ΠΑΛΛΑΣ
ΑΥΡΙΟΝ 4.45—12.15
Ὁ ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ ΓΟΥΝΤ
στὸ Σοῦπερ Γουέστερν
ΑΡΙΖΟΝΑ ΚΟΛΤ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΣΗΜΕΡΟΝ 4.45—12.15
ΕΙΜΑΙ Η ΓΡΟΘΙΑ ΤΟΥ ΜΠΡΟΥΣ ΛΗ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1978
Μὲ τὸν ΜΠΡΟΥΣ ΛΑΪ

ΕΛΙΤ
ΑΥΡΙΟΝ 4.45—12.15
ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ
Ὁ ΦΑΜΠΙΟ ΤΕΣΤΙ
στὴν ὑπερ—περιπέτεια δράσεως καὶ